

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग सन २०१९-२०
(प्रथम वर्ष कला उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
प्रथम वर्ष कला सत्र-I	MAR-G-१११ (A) विशिष्ट वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास - कथा (निवडक दहा कथा-हमीद दलवाई)	कथा या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये यांचे आकलन करून घेणे. कथारचनेचे प्रमुख घटक, महत्त्वपूर्ण प्रकार, मराठी कथेची वाटचाल जाणून घेणे. हमीद दलवाई यांच्या 'निवडक दहा कथा' कथानकाचे आकलन करून घेणे. हमीद दलवाई यांच्या 'निवडक दहा कथा' मधील व्यक्तिचित्रणे, प्रसंगवर्णने, वातावरण निर्मिती यांची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे. हमीद दलवाई यांच्या 'निवडक दहा कथा' मधील संघर्ष, निवेदनशैली, भाषाविशेष या घटकांचे आकलन करून घेणे.	विद्यार्थ्यांनी कथा या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये यांचे आकलन करून घेतले. विद्यार्थ्यांनी कथारचनेचे प्रमुख घटक, महत्त्वपूर्ण प्रकार, मराठी कथेची वाटचाल समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी हमीद दलवाई यांच्या निवडक दहा कथांच्या कथानकाचे आकलन करून घेतले. विद्यार्थ्यांनी हमीद दलवाई यांच्या 'निवडक दहा कथा' मधील व्यक्तिचित्रणे, प्रसंगवर्णने, वातावरण निर्मिती यांची वैशिष्ट्ये समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी हमीद दलवाई यांच्या 'निवडक दहा कथा' मधील संघर्ष, निवेदनशैली, भाषाविशेष या घटकांचे आकलन करून घेतले.
प्रथम वर्ष कला सत्र-II	MAR-G-१२१ (A) विशिष्ट वाङ्मय प्रकाराचा अभ्यास - कविता (संपादित कवितासंग्रह)	कविता या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये यांचे आकलन करून घेणे. काव्यरचनेचे प्रमुख घटक, काव्याचे दोन महत्त्वपूर्ण प्रकार आणि आधुनिक मराठी कवितेची वाटचाल समजून घेणे. संपादित कविता संग्रहातील विविध प्रकारातील कवितांचे आशयविशेष जाणून घेणे. संपादित कविता संग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांची अभिव्यक्ति विशेष जाणून घेणे.	विद्यार्थ्यांनी कविता या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये यांचे आकलन करून घेतले. विद्यार्थ्यांनी काव्यरचनेचे प्रमुख घटक, काव्याचे दोन महत्त्वपूर्ण प्रकार, मराठी कवितेची वाटचाल समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी संपादित कवितासंग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांचे आशयविशेष समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी संपादित कविता संग्रहातील विविध प्रकारांतील कवितांचे अभिव्यक्ति विशेष जाणून घेतले.

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव

मराठी विभाग सन २०१९-२०

(द्वितीय वर्ष कला उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
द्वितीय वर्ष कला सत्र-III	MAR-२३१ (A) वैचारिक गद्यलेखनाचा अभ्यास- ('शेतकऱ्याचा असूड' - महात्मा जोतीराव फुले)	मराठीतील वैचारिक गद्यलेखनाच्या परंपरेचा परिचय करून घेणे. महात्मा जोतीराव फुले यांचे जीवन, कार्य, त्यांची वैचारिक जडणघडण आणि त्यांच्या लेखनसंपदेबाबत माहिती घेणे. 'शेतकऱ्याचा असूड' या वैचारिक आशयाची स्वरूपवैशिष्ट्ये समजावून घेणे. 'शेतकऱ्याचा असूड' या वैचारिक गद्यलेखनाच्या वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्यांचा शोध घेणे. 'शेतकऱ्याचा असूड' मधून आलेल्या वैचारिक मांडणीची समकालीन अर्थपूर्णता प्रात्याक्षिकांच्या माध्यमातून जाणून घेणे.	विद्यार्थ्यांनी मराठीतील वैचारिक गद्यलेखनाच्या परंपरेचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी महात्मा जोतीराव फुले यांचे जीवन, कार्य, त्यांची वैचारिक जडणघडण आणि त्यांच्या लेखन संपदेबाबत माहिती घेतली. विद्यार्थ्यांनी 'शेतकऱ्याचा असूड' मधील वैचारिक आशयाची स्वरूपवैशिष्ट्ये समजावून घेतली. विद्यार्थ्यांनी 'शेतकऱ्याचा असूड' या वैचारिक गद्यलेखनातून वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्यांचा शोध घेतला. विद्यार्थ्यांनी 'शेतकऱ्याचा असूड' मधून आलेल्या वैचारिक मांडणीची समकालीन अर्थपूर्णता प्रात्याक्षिकांच्या माध्यमातून जाणून घेतली.
द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV	MAR-२४१ (A) चरित्र - आत्मचरित्रपर लेखनाचा अभ्यास - (जीवनरंग-संपादन)	चरित्र व आत्मचरित्रपर लेखनाचे सामाजिक व वाङ्मयीनदृष्ट्या महत्त्व जाणून घेणे. मराठीतील चरित्र व आत्मचरित्र लेखनाच्या परंपरेचा परिचय करून घेणे. 'जीवनरंग' या पुस्तकातील निवडक चरित्रपर आणि आत्मचरित्रपर लेखांचे स्वरूप जाणून घेणे. 'जीवनरंग' या पुस्तकातील चरित्रपर आणि आत्मचरित्रपर लेखांची वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्ये लक्षात घेणे.	विद्यार्थ्यांनी चरित्र व आत्मचरित्रपर लेखनाचे व वाङ्मयीन दृष्ट्या महत्त्व समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी मराठीतील चरित्र व आत्मचरित्र लेखनाच्या परंपरेचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी 'जीवनरंग' या पुस्तकातील निवडक चरित्रपर आणि आत्मचरित्रपर लेखांचे स्वरूप जाणून घेतले. विद्यार्थ्यांनी 'जीवनरंग' या पुस्तकातील चरित्रपर आणि आत्मचरित्रपर लेखांची वाङ्मयीन गुणवैशिष्ट्ये समजून घेतली.

<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-III</p>	<p>MAR-२३१ (B) स्पर्धा परिक्षांसाठी मराठी (व्याकरण विभाग)</p>	<p>विविध स्पर्धा परिक्षांसाठी आवश्यक मराठी भाषेच्या अभ्यासाची तयारी करून घेणे. मराठी भाषेच्या व्याकरणातील महत्त्वपूर्ण संकल्पना समजून घेणे आणि त्या संकल्पनांच्या उपाययोजनांचे कौशल्य आत्मसात करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी स्पर्धा परिक्षांसाठी आवश्यक मराठी भाषेच्या अभ्यासाची तयारी करून घेतली. विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषेच्या व्याकरणातील महत्त्वपूर्ण संकल्पना समजून घेतल्या आणि त्या संकल्पनांच्या उपाययोजनांचे कौशल्य आत्मसात केले.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४१ (B) स्पर्धा परिक्षांसाठी मराठी (लेखन विभाग)</p>	<p>विविध स्पर्धा परिक्षांसाठी आवश्यक मराठी भाषेच्या अभ्यासाची तयारी करून घेणे. मराठी भाषेतील लेखनासाठी उपयुक्त ठरतील अशी कौशल्य आत्मसात करून आणि मराठी भाषेतील लेखनाचा सराव करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी स्पर्धा परिक्षांसाठी आवश्यक मराठी भाषेच्या अभ्यासाची तयारी करून घेतली. विद्यार्थ्यांनी मराठी भाषेतील लेखनासाठी उपयुक्त ठरतील अशी कौशल्य आत्मसात केली आणि मराठी भाषेतील लेखनाचा सराव केला.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-III</p>	<p>MAR-२३२ आधुनिक वाङ्मय प्रकार : कादंबरी (अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट-आनंद विंगकर)</p>	<p>कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये जाणून घेणे. आणि आधुनिक मराठी कादंबरीच्या वाटचालीचा परामर्श घेणे. 'अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट' या कादंबरीतील ग्रामीण जीवन वास्तवाचे स्वरूप लक्षात घेणे. 'अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट' या कादंबरीचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करणे. कादंबरीचे वाङ्मयीन आकलन व मूल्यमापन करून घेण्याची दृष्टी विकसित करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी कादंबरी या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये जाणून घेतले आणि आधुनिक मराठी कादंबरीच्या वाटचालीचा परामर्श घेतला. विद्यार्थ्यांनी 'अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट' या कादंबरीतील ग्रामीण जीवन वास्तवाचे स्वरूप समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी 'अवकाळी पावसाच्या दरम्यानची गोष्ट' या कादंबरीचे वाङ्मयीन मूल्यमापन केले. विद्यार्थ्यांमध्ये कादंबरीचे वाङ्मयीन आकलन व मूल्यमापन करून घेण्याची दृष्टी विकसित झाली.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४२ आधुनिक वाङ्मयप्रकार कविता (माझे विद्यापीठ- नारायण सुर्वे)</p>	<p>कविता या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप व त्याची वैशिष्ट्ये जाणून घेणे. आधुनिक मराठी कवितेच्या वाटचालीचा परामर्श घेणे. 'माझे विद्यापीठ' या कवितासंग्रहातील विविध जीवन जाणिवांचा शोध घेणे. 'माझे विद्यापीठ' या कविता संग्रहाचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करणे. कवितेचे वाङ्मयीन आकलन व मूल्यमापन करण्याची दृष्टी विकसित करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी कविता या वाङ्मय प्रकाराचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी आधुनिक मराठी कवितेच्या वाटचालीचा परामर्श घेतला. विद्यार्थ्यांनी 'माझे विद्यापीठ' या कवितासंग्रहातील विविध जीवन जाणिवांचा शोध घेतला. विद्यार्थ्यांनी 'माझे विद्यापीठ' या कवितासंग्रहाचे वाङ्मयीन मूल्यमापन केले. विद्यार्थ्यांमध्ये कवितेचे वाङ्मयीन आकलन व मूल्यमापन करण्याची दृष्टी विकसित झाली.</p>

<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-III</p>	<p>MAR-२३३ साहित्य विचार (भारतीय आणि पाश्चात्य)</p>	<p>भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्य विचारांचा परिचय करून घेणे आणि साहित्याचे स्वरूप समजून घेणे.</p> <p>प्रमुख संस्कृत व पाश्चात्य साहित्य मीमांसकांनी साहित्याच्या स्वरूपाविषयी मांडलेल्या विचारांचा परिचय करून घेणे आणि साहित्याच्या निर्मितीची विविध प्रयोजने जाणून घेणे.</p> <p>साहित्य निर्मितीच्या प्रधान व गौण कारणांची ओळख करून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी भारतीय आणि पाश्चात्य साहित्य विचारांचा परिचय करून घेतला आणि साहित्याचे स्वरूप समजून घेतले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी प्रमुख संस्कृत व पाश्चात्य साहित्य मीमांसकांनी साहित्याच्या स्वरूपाविषयी मांडलेल्या विचारांचा परिचय करून घेतला आणि साहित्याच्या निर्मितीची विविध प्रयोजने जाणून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी साहित्य निर्मितीच्या प्रधान व गौण कारणांची ओळख करून घेतली.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४३ साहित्य विचार (भारतीय आणि पाश्चात्य)</p>	<p>साहित्याच्या भाषेचे स्वरूप जाणून घेणे आणि शब्द शक्तीचे स्वरूप व प्रकार समजून घेणे.</p> <p>पाश्चात्य साहित्य मीमांसकांनी त्याबाबत मांडलेल्या विविध संकल्पनांचा परिचय करून घेणे.</p> <p>साहित्यातील रसप्रक्रिया संस्कृत साहित्य मीमांसकांनी मांडलेल्या रसविचाराच्या आधारे जाणून घेणे.</p> <p>साहित्यातून प्राप्त होणाऱ्या आनंदाचे स्वरूप आणि साहित्याची आस्वाद प्रक्रिया समजून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी साहित्याच्या भाषेचे स्वरूप आणि शब्द शक्तीचे स्वरूप व प्रकार समजून घेतले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी पाश्चात्य साहित्य मीमांसकांनी मांडलेल्या विविध संकल्पनांचा परिचय करून घेतला.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी साहित्यातील रसप्रक्रिया संस्कृत साहित्य मीमांसकांनी मांडलेल्या रसविचाराच्या आधारे जाणून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी साहित्यातून प्राप्त होणाऱ्या आनंदाचे स्वरूप आणि साहित्याची आस्वाद प्रक्रिया समजून घेतली.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-III</p>	<p>MAR-२३४ SEC लेखन कौशल्य- मुद्रित शोधन</p>	<p>मुद्रितशोधनाचे स्वरूप आणि आवश्यकता जाणून घेणे आणि मुद्रितशोधनाचे कौशल्य आत्मसात करणे.</p> <p>मुद्रित शोधनाच्या खुणा, अर्थ आणि उपयोजन यांबाबत जाणून घेणे.</p> <p>विरामचिन्हे आणि लेखनविषयक नियम यांचे स्वरूप जाणून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी मुद्रितशोधनाचे स्वरूप आणि आवश्यकता समजून घेतली आणि मुद्रितशोधनाचे कौशल्य आत्मसात केले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी मुद्रितशोधनाच्या खुणा, व अर्थ समजून घेतले आणि त्याचे उपयोजन केले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी विरामचिन्हे आणि लेखनविषयक नियम यांचे स्वरूप समजून घेतले.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४४ SEC लेखन कौशल्य- सर्जनशील लेखन</p>	<p>सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.</p> <p>कथालेखन आणि नाट्यात्मक लेखनाची निर्मिती प्रक्रिया समजून घेणे.</p> <p>कथालेखन आणि नाट्यलेखनाचा सराव करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी सर्जनशील लेखनाचे स्वरूप आणि वैशिष्ट्ये समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी कथालेखन आणि नाट्यात्मक लेखनाची निर्मिती प्रक्रिया समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी कथालेखन आणि नाट्यात्मक लेखनाचा सराव केला.</p>

<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-III</p>	<p>MAR-२३६ मुद्रित माध्यमांसाठी लेखन</p>	<p>वृत्तपत्र या मुद्रित माध्यमाची वैशिष्ट्ये, कार्य आणि उपयुक्तता जाणून घेणे.</p> <p>वृत्तपत्र माध्यमासाठी करावयाच्या बातमी लेखन, जाहिरातलेखन, वृत्तलेख, स्तंभ किंवा सदर लेखनाचे स्वरूप आणि तंत्र आत्मसात करणे.</p> <p>नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या भाषण लेखन, श्रीतिकालेखन, युवकांसाठी कार्यक्रमलेखन आणि सरकार व खाजगी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या विद्यार्थ्यांनी निवेदनाचे स्वरूप व तंत्र आत्मसात केले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी नाटक या वाडमय प्रकाराचे स्वरूप जाणून घेतले.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी वृत्तपत्र या मुद्रित माध्यमाची वैशिष्ट्ये, कार्य आणि उपयुक्तता समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी वृत्तपत्र माध्यमासाठी करावयाच्या बातमीलेखन, जाहिरातलेखन, वृत्तलेख, स्तंभ किंवा सदर लेखनाचे स्वरूप आणि तंत्र आत्मसात केले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या भाषणलेखन, श्रीतिकालेखन, युवकांसाठी कार्यक्रमलेखन आणि सरकार व खाजगी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या निवेदनाचे स्वरूप व तंत्र आत्मसात केले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी नाटक या वाडमय प्रकाराचे स्वरूप जाणून घेतले.</p>
<p>द्वितीय वर्ष कला सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४६ MIL श्राव्य माध्यमासाठी लेखन व संवाद</p>	<p>नभोवाणी या श्राव्य माध्यमाची वैशिष्ट्ये, कार्य आणि उपयुक्तता जाणून घेणे.</p> <p>नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या भाषण, लेखन आणि सरकारी व खाजगी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या निवेदनाचे स्वरूप व तंत्र आत्मसात करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी नभोवाणी या श्राव्यमाध्यमाची वैशिष्ट्ये, कार्य आणि उपयुक्तता समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या भाषण, लेखन, श्रुतिकालेखन आणि सरकारी व खाजगी नभोवाणी माध्यमासाठी करावयाच्या निवेदनाचे स्वरूप व तंत्र आत्मसात केले.</p>

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग मराठी विभाग सन २०१९-२०
(तृतीय वर्ष कला उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
तृतीय वर्ष कला सत्र-V	MAR-३५१ वाङ्मय प्रकार : नाटक अधांतर (नाटक) - जयंत पवार	नाटक या वाङ्मय प्रकारांचे स्वरूप जाणून घेणे. कथानक, व्यक्तिचित्रण, संघर्ष, संवाद आणि भाषाशैली इ. नाटकाचे घटक समजून घेणे. मराठी नाट्येइतिहासात रुढ असलेल्या पौराणिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, ग्रामीण, दलित आणि स्त्रीवादी नाट्य प्रकारांचा परिचय करून घेणे. सुखात्मिका, शोकात्मिका इ. नाट्य विशेषांचा परिचय करून घेणे.	विद्यार्थ्यांनी नाटक या वाङ्मय प्रकारांचे स्वरूप जाणून घेतले. विद्यार्थ्यांनी कथानक, व्यक्तिचित्रण, संघर्ष, संवाद आणि भाषाशैली इ. नाटकाचे घटक समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी मराठी नाट्येइतिहासात रुढ असलेल्या पौराणिक, ऐतिहासिक, सामाजिक, ग्रामीण, दलित आणि स्त्रीवादी नाट्य प्रकारांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी सुखात्मिका, शोकात्मिका इ. नाट्य विशेषांचा परिचय करून घेतला.
तृतीय वर्ष कला सत्र-VI	MAR-३६१ वाङ्मय प्रकार : ललित गद्य (साहित्य अकादमी पुरस्कृत साहित्यिकांचे निवडक ललित गद्य- संपादित)	ललित गद्य या वाङ्मय प्रकारांचे स्वरूप आणि परंपरा समजून घेणे. ललित गद्य या वाङ्मय प्रकारातील अनुभवांची मांडणी आणि अविष्कार पद्धती समजून घेणे. ललित गद्य लेखनातील अनुभवांची तरलता, संवेदना, घटना प्रसंगातील भावात्म नाट्य आणि जीवनसंघर्षाचे स्वरूप समजून घेणे. साहित्य अकादमी पुरस्काराचे स्वरूप समजून घेणे आणि पुरस्कार प्राप्त साहित्यिकांचा स्थूल परिचय करून देणे.	विद्यार्थ्यांनी ललित गद्य या वाङ्मय प्रकारांचे स्वरूप आणि परंपरा समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी ललित गद्य या वाङ्मय प्रकारातील अनुभवांची मांडणी आणि अविष्कार पद्धती समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी ललित गद्य लेखनातील अनुभवांची तरलता, संवेदना, घटना प्रसंगातील भावात्म नाट्य आणि जीवनसंघर्षाचे स्वरूप समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी साहित्य अकादमी पुरस्काराचे स्वरूप समजून घेतले आणि पुरस्कार प्राप्त साहित्यिकांचा स्थूल परिचय करून घेतला.
तृतीय वर्ष कला सत्र-V	MAR-३५२ (G३) उपयोजित मराठी - पर्यायी संपादन कौशल्यांचा परिचय	संपादन कौशल्यांचा परिचय आणि उपयोजन करून घेणे. ग्रंथवाचन आणि लेखनात संपादन कौशल्यांचा उपयोग करणे. सूचीलेखन, प्रकल्पलेखन, स्मरणिका संपादन कौशल्यांचे उपयोजन करणे.	विद्यार्थ्यांनी संपादन कौशल्यांचा परिचय करून घेवून प्रत्यक्षात उपयोजन केले. विद्यार्थ्यांनी ग्रंथवाचन आणि लेखनात संपादन कौशल्यांचा उपयोग करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी सूचीलेखन, प्रकल्पलेखन, स्मरणिका संपादन इ. चे लेखन केले.

तृतीय वर्ष कला सत्र-VI	MAR-३६२ स्वयंरोजगारासाठी लेखन कौशल्य	आधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांचा परिचय करून घेणे आणि उपयोजनात्मक मराठी लेखनातून नोकरी, व्यवसायासाठी संधी शोधणे.	विद्यार्थ्यांनी आधुनिक इलेक्ट्रॉनिक माध्यमांचा परिचय करून घेतला आणि उपयोजनात्मक मराठी लेखनातून नोकरी, व्यवसायासाठी संधी शोधण्याचा प्रयत्न केला.
तृतीय वर्ष कला सत्र-V	MAR-३५३ (S३) आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९२० ते १९६० (कथा व कादंबरी)	१९२० ते १९६० या कालखंडातील वाङ्मयीन व सांस्कृतिक घटनांचा परिचय करून देणे. १९२० ते १९६० या कालखंडातील विविध वाङ्मय प्रकारांच्या वाटचालीचा व वाङ्मयीन साहित्यकृतींचा परिचय करून देणे. १९२० ते १९६० या कालखंडातील वाङ्मयीन विविध प्रवाहांचा परिचय करून देणे. १९२० ते १९६० या कालखंडातील कथा, कादंबरी या वाङ्मयीन प्रकारातील प्रमुख लेखक व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य यांचा परिचय करून देणे.	विद्यार्थ्यांनी १९२० ते १९६० या कालखंडातील वाङ्मयीन व सांस्कृतिक घटनांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी १९२० ते १९६० या कालखंडातील विविध वाङ्मय प्रकारांच्या वाटचालीचा व वाङ्मयीन साहित्यकृतींचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी १९२० ते १९६० या कालखंडातील वाङ्मयीन विविध प्रवाहांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी १९२० ते १९६० या कालखंडातील कथा, कादंबरी या वाङ्मयीन प्रकारातील प्रमुख लेखक व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य यांचा परिचय करून घेतला.
तृतीय वर्ष कला सत्र-VI	MAR-३६३ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास १९२० ते १९६० (कविता व नाट्य वाङ्मय)	१९२० ते १९६० या कालखंडातील काव्या व नाटक या वाङ्मय प्रकारातील प्रमुख लेखक व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य यांचा परिचय करून देणे.	विद्यार्थ्यांनी १९२० ते १९६० या कालखंडातील काव्या व नाटक या वाङ्मय प्रकारातील प्रमुख लेखक व त्यांचे वाङ्मयीन कार्य यांचा परिचय करून घेतला.
तृतीय वर्ष कला सत्र-V	MAR-३५४ (S४) भाषा विज्ञान	भाषा स्वरूप व तिचे मानवी जीवनातील कार्य समजावून घेणे. स्वप्न निर्मिती प्रक्रिया, वागेंद्रियाची रचना व कार्य, सवनिम संकल्पना, रुपिम संकल्पना, वाक्यविन्यास आणि अर्थविन्यास यांचे स्वरूप समजावून घेणे.	विद्यार्थ्यांनी भाषा स्वरूप व तिचे मानवी जीवनातील कार्य समजावून घेतले. विद्यार्थ्यांनी स्वप्न निर्मिती प्रक्रिया, वागेंद्रियाची रचना व कार्य, सवनिम संकल्पना, रुपिम संकल्पना, वाक्यविन्यास आणि अर्थविन्यास यांचे स्वरूप समजावून घेतले.
तृतीय वर्ष कला सत्र-VI	MAR-३६४ मराठी व्याकरण	मराठी पारंपारिक व्याकरणातील काही महत्त्वाच्या घटकांचा परिचय करून घेणे. शब्दांच्या जाती, अर्थ व काळ, वाक्याचे प्रकार, अलंकार, अलंकाराचे प्रकार, समास व त्याचे प्रकार, म्हणी व वाक्प्रचार यांचे स्वरूप समजून घेणे व उपयोजन करणे.	विद्यार्थ्यांनी मराठी पारंपारिक व्याकरणातील काही महत्त्वाच्या घटकांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी शब्दांच्या जाती, अर्थ व काळ, वाक्याचे प्रकार, अलंकार, अलंकाराचे प्रकार, समास व त्याचे प्रकार, म्हणी व वाक्प्रचार यांचे स्वरूप समजून घेतले व उपयोजन केले.

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग सन २०१९-२०
(एम.ए. मराठी भाग-१ उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-I	MAR-१११ मराठी वाङ्मयाचा इतिहास कालखंड प्रारंभ ते इ.स.१६५०	मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाची ओळख करून घेणे. भाषा आणि संस्कृतीच्या संदर्भात मध्ययुगीन वाङ्मयाचा अभ्यास करणे. मध्ययुगीन गद्य-पद्य वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणा जाणून घेणे. मध्ययुगीन काळातील विविध राजवटींचा मराठी वाङ्मयावरील प्रभाव आणि परिणामांचा अभ्यास करणे.	विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाची ओळख करून घेतली. विद्यार्थ्यांनी भाषा आणि संस्कृतीच्या संदर्भात मध्ययुगीन वाङ्मयाचा अभ्यास केला. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन गद्य-पद्य वाङ्मय निर्मितीच्या प्रेरणा जाणून घेतल्या. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन काळातील विविध राजवटींचा मराठी वाङ्मयावरील प्रभाव आणि परिणामांचा अभ्यास केला.
एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-II	MAR-१२१ मराठी वाङ्मयाचा इतिहास कालखंड इ.स.१६५० ते १८१८	मध्ययुगातील विविध वाङ्मय प्रवाहांचा अभ्यास करणे. सामाजिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय घटकांचा वाङ्मय निर्मितीच्या संदर्भातील प्रेरणांचा अभ्यास करणे.	विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगातील विविध वाङ्मय प्रवाहांचा अभ्यास केला. विद्यार्थ्यांनी सामाजिक, सांस्कृतिक आणि राजकीय घटकांचा वाङ्मय निर्मितीच्या संदर्भातील प्रेरणांचा अभ्यास केला.
एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-I	MAR-११२ समीक्षा	साहित्य आणि समीक्षा यांचे महत्त्व जाणून घेणे आणि वाङ्मयीन मूल्यमापनाची दृष्टी विकसित करणे. समीक्षेविषयी योग्य ते समज निर्माण करणे आणि समीक्षेविषयी क्षमता वाढविणे. साहित्य निर्मिती, साहित्याचे मूल्यमापन, संकल्पना समजून देणे. तसेच साहित्य समीक्षेविषयक जाण, दृष्टीकोन निर्माण करणे.	विद्यार्थ्यांनी साहित्य आणि समीक्षा यांचे महत्त्व जाणून घेतले आणि वाङ्मयीन मूल्यमापनाची दृष्टी विकसित झाली. विद्यार्थ्यांमध्ये समीक्षेविषयी योग्य ते समज निर्माण करणे आणि समीक्षेविषयी क्षमता वाढीस लागली. विद्यार्थ्यांनी साहित्य निर्मिती, साहित्याचे मूल्यमापन, संकल्पना समजून घेतली तसेच साहित्य समीक्षेविषयक जाण, दृष्टीकोन निर्माण झाला.
एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-II	MAR-१२२ संशोधन	संशोधन विषयक जाण वाढविणे आणि संशोधन प्रक्रिया समजून देणे. संशोधन लेखन/मांडणी लक्षात आणून देणे. साहित्यात संशोधनाचे महत्त्व जाणून घेणे.	विद्यार्थ्यांना संशोधन विषयक जाण निर्माण झाली आणि संशोधन प्रक्रिया समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी संशोधन लेखन/मांडणी समजून घेतली आणि साहित्यात संशोधनाचे महत्त्व जाणून घेतले.

<p>एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-I</p>	<p>MAR-११३ : साहित्यकृतीचा अभ्यास केशवसुतांची कविता (काव्य) - केशवसुत</p>	<p>स्वातंत्र्यपूर्व काळातील वाङ्मयीन जाणिवांचा अभ्यास करणे आणि कवी, नाटककार यांच्या कलाकृतीवर पडलेला परिस्थितीजन्य प्रभाव तपासणे. साहित्यिकांच्या साहित्यकृतीतून सामाजिक वाङ्मयीन प्रेरणांचा शोध घेणे. साहित्यिकाचे वाङ्मयीन योगदान आणि साहित्यकृतीतून होणारा जीवनमूल्यांचा परिचय अभ्यासणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्र्यपूर्व काळातील वाङ्मयीन जाणिवा आणि कवी, नाटककार यांच्या कलाकृतीवर पडलेला परिस्थितीजन्य प्रभाव अभ्यासला. विद्यार्थ्यांनी साहित्यिकांच्या साहित्यकृतीतून सामाजिक, वाङ्मयीन प्रेरणांचा शोध घेतला. विद्यार्थ्यांनी साहित्यिकाचे वाङ्मयीन योगदान आणि साहित्यकृतीतून जीवनमूल्यांचा परिचय करून घेतला.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-II</p>	<p>MAR-१२३ साहित्यकृतीचा अभ्यास ब-बळीचा (कादंबरी) - राजन गवस इडा पीडा टळो (कथा) - आसाराम लोमटे</p>	<p>कादंबरीकार / कथाकार यांच्या कलाकृतीवर पडलेला परिस्थितीजन्य प्रभाव तपासणे. साहित्यिकांच्या साहित्यकृतीतून सामाजिक, वाङ्मयीन प्रेरणांचा शोध घेणे. साहित्यिकाचे वाङ्मयीन योगदान आणि साहित्यकृतीतून होणारा जीवनमूल्यांचा परिचय अभ्यासणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी कादंबरीकार / कथाकार यांच्या कलाकृतीवर पडलेला परिस्थितीजन्य प्रभाव अभ्यासला. विद्यार्थ्यांनी साहित्यिकांच्या साहित्यकृतीतून सामाजिक, वाङ्मयीन प्रेरणांचा शोध घेतला. विद्यार्थ्यांनी साहित्यिकाचे वाङ्मयीन योगदान आणि साहित्यकृतीतून होणारा जीवनमूल्यांचा परिचय करून घेतला.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-I</p>	<p>MAR-११४ (A) : स्त्रीवादी साहित्य</p>	<p>मराठी साहित्यातील नव प्रवाहांचा परिचय करून देणे आणि स्त्रीवाद या वाङ्मयीन प्रवाहाच्या प्रेरणा व प्रवृत्ती यांचा अभ्यास करणे. स्त्रीवादी वाङ्मयीन प्रवाहाचे वेगळेपणे लक्षात आणून देणे. मराठीतील स्त्रीवादी साहित्य कलाकृतींचा अभ्यास करणे व स्त्रीवादी जाणीवांचे स्वरूप परिचित करून देणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी मराठी साहित्यातील नव प्रवाहांचा परिचय करून घेतला आणि स्त्रीवाद या वाङ्मयीन प्रवाहाच्या प्रेरणा व प्रवृत्ती अभ्यासल्या. विद्यार्थ्यांनी स्त्रीवादी वाङ्मयीन प्रवाहाचे वेगळेपणे समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी मराठीतील स्त्रीवादी साहित्य कलाकृतींचा अभ्यासला आणि स्त्रीवादी जाणीवांचे स्वरूप समजून घेतले.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-१ सत्र-II</p>	<p>MAR-१२४ (A) : स्त्रीवादी साहित्य</p>	<p>मराठी साहित्यातील नव प्रवाहांचा परिचय करून देणे आणि स्त्रीवाद या वाङ्मयीन प्रवाहाच्या प्रेरणा व प्रवृत्ती यांचा अभ्यास करणे. स्त्रीवादी वाङ्मयीन प्रवाहाचे वेगळेपणे लक्षात आणून देणे. मराठीतील स्त्रीवादी साहित्य कलाकृतींचा अभ्यास करणे व स्त्रीवादी जाणीवांचे स्वरूप परिचित करून देणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी मराठी साहित्यातील नव प्रवाहांचा परिचय करून घेतला आणि स्त्रीवाद या वाङ्मयीन प्रवाहाच्या प्रेरणा व प्रवृत्ती अभ्यासल्या. विद्यार्थ्यांनी स्त्रीवादी वाङ्मयीन प्रवाहाचे वेगळेपणे समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी स्त्रीवादी साहित्य कलाकृतींचा अभ्यासला आणि स्त्रीवादी जाणीवांचे स्वरूप समजून घेतले.</p>

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग मराठी विभाग सन २०१९-२०
(एम.ए. मराठी भाग-२ उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-IV	MAR-२४१ : स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील साहित्यप्रवाह	<p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांचे स्वरूप जाणून घेवून त्यांच्या वैशिष्ट्यांचा शोध घेणे.</p> <p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांची विविध वाड्मयीन प्रकारातील वाटचाल जाणून घेणे.</p> <p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांच्या प्रातिनिधिक साहित्यकृतींचा अभ्यास करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांचे स्वरूप जाणून घेतले आणि वैशिष्ट्यांचा अभ्यास केला.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांची विविध वाड्मयीन प्रकारातील वाटचाल समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील दलित, आदिवासी, भटके विमुक्त व मुस्लिम या साहित्यप्रवाहांच्या प्रातिनिधिक साहित्यकृती अभ्यासल्या.</p>
एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-III	MAR-२३१ : स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील साहित्यप्रवाह	<p>साहित्य प्रवाहाची संकल्पना, साहित्यप्रवाहांच्या उद्यामागील सामाजिक, सांस्कृतिक व वाड्मयीन पार्श्वभूमी समजून घेणे.</p> <p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्य प्रवाहाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये जाणून घेणे.</p> <p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्यप्रवाहांची विविध वाड्मय प्रकारातील वाटचाल जाणून घेणे.</p> <p>स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्यप्रवाहांच्या प्रातिनिधिक साहित्यकृतींचा अभ्यास करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी साहित्यप्रवाहाची संकल्पना, साहित्यप्रवाहांच्या उद्यामागील सामाजिक, सांस्कृतिक व वाड्मयीन पार्श्वभूमी समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्य प्रवाहाचे स्वरूप व वैशिष्ट्ये समजून घेतले.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्यप्रवाहांची विविध वाड्मय प्रकारातील वाटचाल समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी स्वातंत्रोत्तर कालखंडातील नवसाहित्य, ग्रामीण व महानगरीय या साहित्यप्रवाहांच्या प्रातिनिधिक साहित्यकृती अभ्यासल्या.</p>

<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-III</p>	<p>MAR-२३२ : वर्णनात्मक भाषाविज्ञान</p>	<p>पाश्चात्य भाषा वैज्ञानिकांनी मांडलेल्या प्रमुख सिद्धांताचा परिचय करून घेणे. स्वनिमविचाराचे स्वरूप जाणून घेवून मराठीच्या स्वनिमव्यवस्थेची मांडणी करणे. रूपिमविचार, वाक्यविचार व अर्थविचाराचे स्वरूप जाणून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी पाश्चात्य भाषा वैज्ञानिकांनी मांडलेल्या प्रमुख सिद्धांताचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी स्वनिमविचाराचे स्वरूप समजून घेवून मराठीच्या स्वनिमव्यवस्थेची मांडणी केली. विद्यार्थ्यांनी रूपिमविचार, वाक्यविचार व अर्थविचाराचे स्वरूप समजून घेतले.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४२ : समाजभाषा विज्ञान</p>	<p>समाजभाषा विज्ञानाचे स्वरूप, अभ्यासक्षेत्राची व्याप्ती आणि समाजभाषा विज्ञानातील पायाभूत संकल्पना समजून घेणे. भाषा, समाज व संस्कृती यांतील परस्परसंबंध जाणून घेऊन त्यानुसार भाषेतील स्तरभेदांचे स्वरूप लक्षात घेणे. बोलींच्या अभ्यासाने भाषाज्ञानिक महत्त्व आणि खानदेशातील निवडक बोलींची समाजभाषा विज्ञानाच्या अंगाने जाणवणारी वैशिष्ट्ये लक्षात घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी समाजभाषा विज्ञानाचे स्वरूप, अभ्यासक्षेत्राची व्याप्ती आणि समाजभाषा विज्ञानातील पायाभूत संकल्पना समजून घेतल्या. विद्यार्थ्यांनी भाषा, समाज व संस्कृती यांतील परस्परसंबंध जाणून घेऊन त्यानुसार भाषेतील स्तरभेदांचे स्वरूप लक्षात घेतले. विद्यार्थ्यांनी बोलींच्या अभ्यासाचे भाषाज्ञानिक महत्त्व आणि खानदेशातील निवडक बोलींची समाजभाषा विज्ञानाच्या अंगाने जाणवणारी वैशिष्ट्ये समजून घेतली.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-III</p>	<p>MAR-२३३ : मध्ययुगीन पद्यरचना-प्रकारांचा अभ्यास (अभंग आणि भारुड)</p>	<p>मध्ययुगीन कालखंडातील पद्य वाडमयातील वैविध्यपूर्ण रचनाप्रकारांचा अभ्यास करणे आणि प्रमुख पद्य रचनाप्रकारांचे स्वरूप जाणून घेवून त्यांचा परिचय करून घेणे. मध्ययुगीन कालखंडातील अभंग या रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेवून प्रातिनिधिक अभंगरचनांच्या अनुषंगाने अभंग या रचनाप्रकाराचा अभ्यास करणे. मध्ययुगीन कालखंडातील भारुड या पद्य रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेणे आणि प्रातिनिधिक भारुड रचनांच्या अनुषंगाने भारुड या रचनाप्रकाराचा अभ्यास करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील पद्य वाडमयातील वैविध्यपूर्ण रचनाप्रकार अभ्यासले आणि प्रमुख पद्य रचनाप्रकारांचे स्वरूप जाणून घेवून त्यांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील अभंग या रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेवून प्रातिनिधिक अभंगरचनांच्या अनुषंगाने अभंग या रचनाप्रकाराचा अभ्यास केला. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील भारुड या पद्य रचना प्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेतले आणि प्रातिनिधिक भारुड रचनांच्या अनुषंगाने भारुड या रचनाप्रकाराचा अभ्यास केला.</p>

<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४३ : मध्ययुगीन पद्य रचनाप्रकारांचा अभ्यास (आख्यानकाव्य आणि लावणी)</p>	<p>मध्ययुगीन कालखंडातील पद्य वाङ्मयातील वैविध्यपूर्ण रचनाप्रकारांचा अभ्यास करणे व प्रमुख पद्य रचनाप्रकारांचे स्वरूप जाणून घेवून त्यांचा परिचय करून घेणे. मध्ययुगीन कालखंडातील आख्यानकाव्य या पद्य रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेणे आणि प्रातिनिधिक आख्यानकाव्यांच्या अनुषंगाने आख्यानकाव्य या रचनाप्रकाराचा अभ्यास करणे. मध्ययुगीन कालखंडातील लावणी या पद्य रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेणे आणि प्रातिनिधिक लावणी रचनांच्या अनुषंगाने लावणी या रचनाप्रकाराचा अभ्यास करणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील पद्य वाङ्मयातील वैविध्यपूर्ण रचनाप्रकारांचा अभ्यास करून प्रमुख पद्य रचना प्रकारांचे स्वरूप समजून घेतले आणि परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील आख्यानकाव्य या पद्य रचनाप्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेतले आणि प्रातिनिधिक आख्यानकाव्यांच्या अनुषंगाने आख्यानकाव्य या रचनाप्रकाराचा अभ्यास केला. विद्यार्थ्यांनी मध्ययुगीन कालखंडातील लावणी या पद्य रचना प्रकाराचे स्वरूपविशेष जाणून घेतले आणि प्रातिनिधिक लावणी रचनांच्या अनुषंगाने लावणी या रचनाप्रकाराचा अभ्यास केला.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-III</p>	<p>MAR-२३४ (A) : लोकसाहित्य</p>	<p>लोकसाहित्य - संकल्पना व स्वरूप समजून घेणे आणि लोकसाहित्य आणि अन्य ज्ञानशाखा यातील अनुबंध जाणून घेणे. लोकसाहित्याच्या विविध अभ्यासपद्धतींचे स्वरूप आणि लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची भारतीय परंपरा लक्षात घेणे. लोकसाहित्याच्या अभ्यासातील अडचणी जाणून घेणे आणि मराठी लोकसाहित्याचा परिचय करून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी लोकसाहित्याची संकल्पना व स्वरूप समजून घेतले व लोकसाहित्य आणि अन्य ज्ञानशाखा यातील अनुबंध समजून घेतला. विद्यार्थ्यांनी लोकसाहित्याच्या विविध अभ्यासपद्धतींचे स्वरूप आणि लोकसाहित्याच्या अभ्यासाची भारतीय परंपरा समजून घेतली. विद्यार्थ्यांनी लोकसाहित्याच्या अभ्यासातील अडचणी जाणून घेतल्या आणि मराठी लोकसाहित्याचा परिचय करून घेतला.</p>
<p>एम.ए. मराठी भाग-२ सत्र-IV</p>	<p>MAR-२४४ (A) : खानदेशातील लोकसाहित्य</p>	<p>खानदेशातील लोकजीवन आणि लोकसाहित्य यांचे परस्परांशी असलेले अनुबंध जाणून घेणे. खानदेशातील अहिराणी, लेवागण, गुजर या बोलीतील लोकगीते, लोककथा, म्हणी, वाक्प्रचार, उखाणे यांचा परिचय करून घेणे. खानदेशातील लोकनाट्याचे (तमाशा, गोंधळ, वहीगायन) स्वरूप जाणून घेणे. खानदेशातील आदिवासींच्या लोकगीते, लोककथा, लोकनाट्य इ. लोकसाहित्याचे स्वरूप जाणून घेणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी खानदेशातील लोकजीवन आणि लोकसाहित्य यांचे परस्परांशी असलेले अनुबंध जाणून घेतले. विद्यार्थ्यांनी खानदेशातील अहिराणी, लेवागण, गुजर या बोलीतील लोकगीते, लोककथा, म्हणी, वाक्प्रचार, उखाणे यांचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी खानदेशातील लोकनाट्याचे तमाशा, गोंधळ, वहीगायनाचे स्वरूप समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी खानदेशातील आदिवासींच्या लोकगीते, लोककथा, लोकनाट्य इ. लोकसाहित्याचे स्वरूप जाणून घेतले.</p>

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग सन २०१९-२०
(द्वितीय वर्ष विज्ञान उद्दिष्टे आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
द्वितीय वर्ष विज्ञान सत्र-III	AECC-१ : विज्ञान कथा आणि नोंद लेखन	विज्ञान कथा या कथाप्रकाराचा परिचय करून देणे. विज्ञानाच्या क्षेत्रातील विविध विषयांबाबत मराठीतून लेखन करण्यास प्रोत्साहित करणे. वैज्ञानिक संज्ञा-संकल्पनांबाबत विज्ञान कोशासाठी नोंद लेखन करण्याचे तंत्र आत्मसात करणे.	विद्यार्थ्यांनी विज्ञान कथा या कथाप्रकाराचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी विज्ञानाच्या क्षेत्रातील विविध विषयांबाबत मराठीतून लेखन कसे करावे हे समजून घेतले. विद्यार्थ्यांनी वैज्ञानिक संज्ञा-संकल्पनांबाबत विज्ञान कोशासाठी नोंद लेखन करण्याचे तंत्र आत्मसात केले.
द्वितीय वर्ष विज्ञान सत्र-IV	AECC-२ : विनोदी कथा आणि विज्ञानपर लेखन	विनोदी कथा या कथा प्रकाराचा परिचय करून देणे. विज्ञानाच्या क्षेत्रातील विविध विषयांवर लोकोपयोगी लेखन करण्याचे कौशल्य जाणून घेणे. वैज्ञानिक दृष्टीकोन विकसित करण्यास सहाय्यभूत ठरणे.	विद्यार्थ्यांनी विनोदी कथा या कथा प्रकाराचा परिचय करून घेतला. विद्यार्थ्यांनी विज्ञानाच्या क्षेत्रातील विविध विषयांवर लोकोपयोगी लेखन करण्याचे कौशल्य समजून घेतले. विद्यार्थ्यांमध्ये वैज्ञानिक दृष्टीकोन विकसित झाला.

ज.जि.म.वि.प्र.सह.समाजाचे कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय, जळगांव
मराठी विभाग सन २०१९-२०
(प्रथम वर्ष विज्ञान उद्दिष्ट्ये आणि परिणाम)

वर्ग (सत्र)	विषय	उद्दिष्टे	परिणाम
प्रथम वर्ष विज्ञान सत्र-I	AEC-(B) : मराठी कथा आणि संवाद कौशल्ये यांचा अभ्यास	<p>'माणदेशी माणसं' या कथासंग्रहातील कथांची कथानक, व्यक्तिचित्रण व प्रसंगवर्णन या अंगांनी जाणवणारी वैशिष्ट्ये लक्षात घेणे.</p> <p>'माणदेशी माणसं' या कथासंग्रहातील कथांची संघर्ष, निवेदन व भाषा या अंगांनी जाणवणारी वैशिष्ट्ये लक्षात घेणे.</p> <p>संवादाच्या औपचारीक व अनौपचारिक प्रकारांचा परिचय करून देणे.</p> <p>भाषण, सादरीकरण, वादविवाद, सूत्रसंचालन, गटचर्चा या संवाद कौशल्यांचे स्वरूप स्पष्ट करून त्यांचे उपयोजन करण्यास शिकविणे.</p>	<p>विद्यार्थ्यांनी 'माणदेशी माणसं' या कथासंग्रहातील कथांची कथानक, व्यक्तिचित्रण व प्रसंगवर्णन या अंगांनी जाणवणारी वैशिष्ट्ये समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी 'माणदेशी माणसं' या कथासंग्रहातील कथांची संघर्ष, निवेदन व भाषा या अंगांनी जाणवणारी वैशिष्ट्ये समजून घेतली.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी संवादाच्या औपचारीक व अनौपचारिक प्रकारांचा परिचय करून घेतला.</p> <p>विद्यार्थ्यांनी भाषण, सादरीकरण, वादविवाद, सूत्रसंचालन, गटचर्चा या संवाद कौशल्यांचे स्वरूप समजून घेतले आणि त्यांचे उपयोजन केले.</p>